
МЕДИИ И КОМУНИКАЦИИ НА 21. ВЕК
21ST CENTURY MEDIA AND COMMUNICATIONS
8/2024

Евелина ХРИСТОВА

департамент „Медии и комуникация“, Нов български университет

**РЕГУЛАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА ИИ, ОТНАСЯЩА СЕ ДО РАБОТАТА
НА ПР СПЕЦИАЛИСТИТЕ**

DOI: 10.54664/EQHK8869

Evelina CHRISTOVA

Department of Media and Communication, New Bulgarian University

**REGULATION IN THE FIELD OF AI RELATED TO THE WORK
OF PR SPECIALISTS**

Abstract: The article examines some key EU and US legal regulations regarding artificial intelligence that would directly or indirectly relate to the work of PR professionals. The topics of regulation and self-regulation are touched upon.

Keywords: PR, regulation, self-regulation, artificial intelligence.

Човешките взаимоотношения се регулират от закони, подзаконови актове, международни споразумения, директиви и редица други документи. Много от професиите се саморегулират. В тяхната саморегулация основните участници се съгласяват да спазват общи правила, по които да работят. Докато регулацията е задължителна за изпълнение и нейното нарушаване е преследвано от закона, то саморегулацията е доброволна и нейното нарушаване би могло да се санкционира от правилата, създадени от съответната общност. Някоя саморегулация не може да противоречи или да бъде поставяна над законовата регулация.

В ПР професията отношенията са обект на саморегулация. И макар че от десетилетия се води дебат относно възможностите за създаване на регулация, на този етап ПР специалистите следват общите закони на държавите, в които работят, както и принципите, заложи в различни документи, с които се е съгласила ПР общността.

С появата на *изкуствения интелект* светът се изправя пред редица въпроси, отнасящи се до това как да регулира процесите, свързани с работата и ползването на ИИ? Настоящата статия си поставя за цел да проследи основни законодателни актове, които се отнасят към работата на ПР специалистите и появата на изкуствения интелект, за които също така може да се предположи, че ще окажат влияние и върху развитието на професията. От прегледа са изключени множество нормативни актове, които се отнасят до ИИ, но нямат пряко отношение към ПР професията.

* **Евелина Христова** – доцент, доктор, департамент „Медии и комуникация“, Нов български университет, echristova@nbu.bg

Законът за ИИ на Европейския съюз е финализиран и одобрен от всички 27 държави членки на ЕС на 2 февруари 2024 г., а от Европейския парламент – на 13 март 2024 г. (Законодателен акт за изкуствения интелект). На 21 май 2024 г. Законът за ИИ на ЕС получава окончателното одобрение от Съвета на ЕС: „Той има за цел да защитава основните права, демокрацията, принципите на правовата държава и екологичната устойчивост от високорисков ИИ, като същевременно насърчава иновациите и утвърждава Европа като лидер в тази област“ (Българска асоциация... 2024). Разбира се, в бизнеса и в науката можем да отбележим известни наблюдения, свързани с това, че колкото е по-малка намесата на държавата, толкова по-големи са успехите. Тези наблюдения обаче са свързани с дълбоки философски, социални и политически спорове и течения. Появяването на изкуствения интелект и потенциалните огромни промени в обществения живот, както и фактът, че съществува потенциална опасност хората да загубят контрол над тази технология, явно карат традиционно консервативна Европа да побърза и да изгради нормативна рамка. Регламентът установява задължения за ИИ въз основа на потенциалните рискове и степента на неговото въздействие. Законът формулира редица от притесненията, свързани с появата на ИИ, но се опитва и да не ограничава възможностите за неговото развитие. Някои от основните моменти в закона са свързани с налагане на определени ограничения и осигуряване на достъп до технологии.

Забранени приложения

Законът забранява някои приложения с ИИ, които могат да нарушат правата на гражданите: „вкл. системите за биометрична категоризация, основани на чувствителни характеристики и нецеленасочено извличане на лицеви изображения от Интернет или от записи от видеонаблюдение с цел създаване на бази данни за разпознаване на лица“. Забранени са и „системите за разпознаване на емоции на работното място и в училищата, за социално оценяване, прогнозиране на престъпление (въз основа на профилиране или оценка на техните характеристики), както и ИИ, който манипулира човешкото поведение или използва уязвимостта на хората“ (Българска асоциация... 2024).

Използването на системи за биометрична идентификация от правоприлагащите органи е забранено по принцип, освен в закон, където са изчерпателно изброени и подробно определени ситуации. Системи за биометрична идентификация в реално време може да се използват само ако са дадени и се спазват строги гаранции, напр. използването на такива системи е ограничено във времето и географския обхват и подлежи на специално предварително съдебно или административно разрешение. Те могат да се използват за целенасочено търсене на изчезнало лице или за предотвратяване на терористично нападение. Използването на такива системи постфактум (употреба на системи за експостдистанционна биометрична идентификация) се счита за случай на използване на високорискови системи с ИИ, а това, от своя страна, изисква съдебно разрешение във връзка с извършено престъпление (Българска асоциация... 2024)..

Задължения за високорисковите системи

Предвидени са ясни задължения и за други високорискови системи с ИИ (поради значителните им потенциални вреди за здравето, безопасността, основните права, околната среда, демокрацията и принципите на правовата държава). Примерите за високорискови приложения на ИИ включват критична инфраструктура, образование и професионално обучение, заетост, основни частни и публични услуги (напр. здравеопазване, банково дело), определени системи в областта на правоприлагането, миграцията и управлението на границите, правосъдието и демократичните процеси (напр. оказване на влияние върху изборите). Подобни системи трябва да оценяват и намаляват рисковете, да поддържат регистри за употребата, да бъдат прозрачни и точни и да гарантират наличието на човешки надзор. Трябва да се гарантира правото на гражданите за подаване на жалби по отношение на системи с ИИ и за получаване на обяснения за решения, базирани на високорискови системи с ИИ, които значително въздействат върху техните права.

Изисквания за прозрачност

Системите за ИИ с общо предназначение и моделите, на които те се основават, следва да отговарят на определени изисквания за прозрачност, например спазване на законодателството на ЕС в областта на авторското право и публикуване на подробно обобщение на съдържанието, използвано за обучение на модела. Моделите на по-мощните системи за ИИ с общо предназначение, които биха могли да породят системни рискове, ще бъдат подложени на допълнителни изисквания, вкл. оценка на модела, оценяване и ограничаване на системните рискове и докладване за инциденти.

Освен това изкуствените или манипулираните изображения и аудио- или видеосъдържание (*дълбинни фалшификати – deep fakes*) трябва да бъдат ясно обозначени като такива.

Мерки в подкрепа на иновациите и МСП

На национално равнище ще бъдат създадени регулаторни лаборатории и ще се провеждат изпитвания в реални условия, които трябва да бъдат достъпни за малките и средни предприятия и стартиращите предприятия, за да се разработи и обучи новаторски ИИ преди пускането му на пазара.

Липса на обща регулация в САЩ

При липсата на всеобхватна регулация в Съединените щати AI в момента се управлява от федералното правителство, щатски правителства, самата индустрия и съдилищата (EXISTING AND PROPOSED FEDERAL AI REGULATION IN THE UNITED STATES). Тези инструменти обаче са ограничени и имат собствени предизвикателства, вкл. възможни конфликти на интереси в случай на самоуправление на индустрията, проблеми със съответствието, които могат да възникнат от припокриващи се или противоречащи си разпоредби от множество държавни правителства, и ограниченията на съдилищата да отсъждат спорове, свързани с ИИ, в рамките на съществуващото законодателство.

Съединените щати разполагат с някои съществуващи регулаторни инструменти, които използват за справяне с ИИ, в допълнение към разработването на нови разпоредби за управление на рисковете, свързани с ИИ. Важно е компаниите, работещи в или правещи бизнес със Съединените щати, да разберат текущия регулаторен пейзаж на ИИ в страната, който включва както развитието на регулаторните органи от изпълнителната власт, така и разследващите и законодателни дейности на Конгреса на САЩ.

Закони и наредби за експертен контрол на САЩ

ИИ има широки военни, отбранителни и разузнавателни възможности, от използването на автономни превозни средства, събирането на разузнавателни данни до оценката, анализа и синтеза на огромни езикови модели и точки от данни. Ще разгледаме някои от законовите уредби, защото те показват комплексната проблематика на въпроса при голяма и развита икономическа система на държавата и могат да ни дадат добра представа какви са мащабите на бизнеса и ползването на ИИ при такива мащаби.

Регулацията на ИИ по отношение на ПР в САЩ е разгледана в публикация на Institute for Public Relation от май 2023 г. Документът споменава най-важните точки, свързани с регулацията (Myers, 2023). Според автора даването на точни параметри на практиците по връзки с обществеността за навигиране на комуникационната им дейност е трудно предвид състоянието на движение на регулирането на самия ИИ. На този етап правната система пренася къде са проблемните точки в ИИ – неприкосновеността на личния живот, дискриминацията и дезинформацията са основните области, които предизвикват безпокойство. Занапред PR практиците трябва да са наясно с три основни проблема:

1. Регулаторна промяна от много нива на управление

Законът на САЩ е в състояние на промяна и това означава, че с развитието на технологията на ИИ ще се развива и законът. Законът за федералната агенция вероятно ще се справи с конкретните проблеми на ИИ в комуникацията, така че практикуващите трябва да обърнат голямо внимание на разпоредбите на FTC в областта. Агенцията се грижи за много от актуалните проблеми в комуникацията, но на първо място за дезинформацията. Базираните в САЩ практикуващи обаче все повече комуникират на глобален пазар, който може да има закони, различни от тези в САЩ. Например GDPR на Европейския съюз регулира поверителността на данните, което има значително въздействие върху изграждането на платформи за изкуствен интелект. Да се разбира развиващият се пейзаж на регулирането на ИИ, означава разглеждане на федералното, щатското и местното законодателство на САЩ, но изисква и глобална перспектива.

2. Борба с дискриминацията и фалшивите новини – основни нива на регулирането

Регулирането на ИИ все повече се фокусира върху дискриминацията и невярната информация. В основата на изкуствения интелект е човешкото знание. Това знание е развивано в продължение на хиляди години и съдържа неточности, пристрастия и друга дезинформация, която може да бъде възпроизведена от AI. Изводът е, че AI е толкова добър, колкото и данните, които използва за генериране на съдържание, така че е важно професионалните комуникатори да внимават за точността на всяко изключително генерирано AI съдържание. Като бизнес, фирмите за връзки с обществеността и вътрешните функции имат уникалната възможност да обсъждат пристрастията и точността на информацията с клиенти и работодатели, тъй като голяма част от закона се корени в прозрачността. PR специалистите са работили с проблеми на организационната прозрачност от зората на корпоративния PR, така че разпоредби, като тези в Ню Йорк, които налагат разкриване на използването на алгоритъм и потенциални пристрастия, се поддават добре на прозрачните комуникационни практики.

3. Разработване на организационен или отраслов стандарт от страна на PR професионалистите, за да се справят с развиващия се ИИ

AI технологията ще се развива по-бързо от законите, които я регулират. Поради това специалистите по връзки с обществеността ще трябва да установят професионални стандарти и норми за използване на AI. Дебатите относно разработването на такива стандарти трябва да се проведат сега и трябва да продължат, докато ИИ все по-категорично се налага в бранша. Този разговор трябва да включва откровени дискусии относно етиката, организационната репутация, прозрачността и бизнесцелите. Етичните ръководства за индустрията осигуряват рамка за трудни дискусии относно прилагането на AI. Тези дискусии обаче трябва да вземат предвид както умишлените, така и непредвидените последици от използването на ИИ. Разговорите могат също да включват индустриални стандарти в нишови подполета. Например насоките за ИИ вече са установени в някои сектори, като инженерството и здравеопазването. Ако професионалист практикува в една от тези области, тези стандарти могат да служат и като ориентир за комуникация.

Към момента контролът върху износа на САЩ не „контролира“ конкретно ИИ като отделна категория. Вместо това различните компоненти, които допринасят за развитието на AI, се контролират по различни начини, повечето от които все още се вписват в неконтролирана или слабо контролирана категория на Административните разпоредби за износ (EAR99).

Тези компоненти включват, но не се ограничават до, интегрални схеми/полупроводници; технологии за проектиране, разработване, адаптиране или вграждане на AI функционалност в продукти или платформи; оборудване за производство на интегрални схеми/полупроводници, използвани за AI функционалност; и помощ, считана за „подкрепа от САЩ“ или улеснение в тези области и обхваната от други преки или непреки елементи или дейности.

Въпреки че ИИ също има няколко търговски приложения чрез разпространението на генеративни платформи, технологията все още не е достигнала ниво на достатъчна цялост, за да

отстъпи функционалностите си на самостоятелна категория AI. Въпреки това скоростта и относително отворената среда за разработка поражда значителни опасения сред правителствата на Съединените щати и други по отношение на потенциала си за злоупотреба. Това доведе до въпроси дали някои ИИ технологии биха били по-подходящо контролирани съгласно Правилата за международен трафик на оръжие (ITAR), вместо EAR99. Въпреки че има елементи от ИИ като цяло, като хардуер, видове софтуерни модули или технически данни за дизайн и разработката на системата, които биха могли да намерят своето място в Списъка на боеприпасите на САЩ на ITAR, ITAR понастоящем не включва конкретни елементи, дефинирани от ИИ (независимо дали продукти, технология или софтуер), които са обект на изисквания за контрол на износа.

Едно от ключовите предизвикателства пред всяка потенциална регулаторна схема е определянето (т.е. как точно се дефинира AI?). Различни федерални агенции и Конгреса са предложили дефиниции и въпреки че съществуват някои общи елементи, разликите повдигат въпроси относно способността на агенциите, изготвящи разпоредбите, да намерят дефиницията, която работи най-добре в рамките на регулаторната рамка.

Изходни инвестиции и ИИ

През лятото на 2023 г. президентът Джоузеф Байдън издаде Изпълнителна заповед (ЕО) 14105, която нареди на Министерството на финансите на САЩ да установи нови разпоредби за ограничаване на определени изходящи инвестиции в страни, пораждащи безпокойство. Очакваните разпоредби на ЕО и Министерството на финансите в момента обхващат три категории чувствителни технологии: полупроводници и микроелектроника, квантови информационни технологии и AI. ЕО предоставя на администрацията свобода на действие за добавяне на други технологични области или сектори и остава възможно да бъдат добавени нови чувствителни области като биотехнологии и технологии за батерии. Засега краткият списък отразява силния фокус на правителството на САЩ върху ИИ.

Гледната точка на правителството на САЩ е, че всички ресурси, вкл. капитал, предоставени от американски инвеститори на трети страни, които могат да им помогнат да придобият предимство в чувствителна област на интензивна конкуренция, са проблематични. Към момента няма ограничения за изходящи инвестиции, тъй като Министерството на финансите все още е в процес на създаване на правила и сигнализира, че е малко вероятно да приложи програмата до 2025 г. След предварителното известие за предложено създаване на правила (ANPRM), което придружава издаването на ЕО, следващата стъпка ще бъде Министерството на финансите да издаде Известие за предложено създаване на правила (NPRM), което ще предложи регулаторен текст. Някои транзакции вероятно ще бъдат забранени съгласно предложените разпоредби, докато други ще подлежат на уведомяване на правителството.

ANPRM отразява основната загриженост на правителството на САЩ относно разработването на системи за изкуствен интелект, които позволяват военната модернизация на страните, предизвикващи безпокойство – вкл. оръжия, разузнаване и възможности за наблюдение – и които имат приложения в области като киберсигурността и роботиката. Предизвикателството се крие в регулирането на ИИ по начин, който защитава активите, които Министерството на финансите и правителството на САЩ смятат за особено чувствителни, като същевременно не се регулира по прекалено широк начин, който може да бъде неоправдано обременителен или да задуши иновациите.

Входящи инвестиции и ИИ

В допълнение към контрола върху износа, ЕО и изходящите инвестиции, Съединените щати са фокусирани върху AI от гледна точка на входящи инвестиции. Комитетът за чуждестранни инвестиции в Съединените щати (CFIUS) преглежда трансграничните инвестиции, включващи американски бизнес или активи. Прегледът може да бъде задействан чрез различни средства, като транзакции, включващи чуждестранен контрол върху бизнеси в САЩ или

инвестиции със сигурен контрол, но непасивни в бизнеси в САЩ, които включват критична технология, критична инфраструктура или чувствителни лични данни. Както критичните технологии, така и чувствителните лични данни могат да бъдат замесени от ИИ, което означава, че чуждестранна инвестиция в бизнес с ИИ в САЩ — който може да включва както бизнеси, които разработват ИИ, така и бизнеси, които използват ИИ — трябва да бъде внимателно оценена за юрисдикцията на CFIUS.

Допълнителни насоки от изпълнителната власт

Издаден през октомври 2023 г., ЕО 14110 за безопасно, сигурно и надеждно развитие и използване на изкуствен интелект възприема подход на „цялото правителство“ към контрола, управлението и използването на AI, като дефинира технологията, както следва:

„Машинно базирана система, която може, за даден набор от дефинирани от човека цели, да прави прогнози, препоръки или решения, влияещи върху реални или виртуални среди; ... използват входове, базирани на машини и хора, за да възприемат реални и виртуални среди; абстрахирайте такива възприятия в модели чрез анализ по автоматизиран начин; и използвайте моделни изводи, за да формулирате опции за информация или действие (15 USC § 9401(3))

ЕО 14410 възлага на всяка правителствена агенция на САЩ, плюс служби, свързани с президента, да разработят работни групи за оценка на развитието и използването на AI; разработва правилник за всяка агенция; идентифициране и установяване на публично-частни ангажименти (вкл. консултативни комитети); и се фокусира върху използването на AI в специфични технологии „за насърчаване на конкуренцията и иновациите в полупроводниковата индустрия, като се признава, че полупроводниците захранват AI технологиите“.

ЕО 14410 също не е самоизпълняващ се (ЕО 14105 и 14083) и изисква действия от идентифицирани административни агенции и бюджет – което започна през ноември 2023 г. В ЕО президентът натовари Службата за управление и бюджет на САЩ, в допълнение към други агенции, за издаване на специфични насоки за ИИ (Ръководство за... 2023). Към днешна дата е имало някои действия от агенции, които са назначили отговорни лица за ИИ, като например Държавните департаменти на САЩ, земеделието, търговията, образованието, енергетиката и Министерството на правосъдието на САЩ (DOJ); Националната научна фондация (NSF) и НАСА. Освен това Министерството на вътрешната сигурност на САЩ създаде работна група за справяне с регулаторните изисквания за ИИ.

Очакват се регулации, засягащи държавните поръчки, технологичното развитие и изискванията за „етично“ използване на AI, предмет на специфични правомощия на агенцията. Могат да се появят актуализации на EAR99 и ITAR и разпоредбите на Министерството на енергетиката на САЩ (110 и 810), Администрацията по храните и лекарствата на САЩ и изследователските агенции, като NSF и Националните здравни институти. Тези разпоредби може да бъдат значително засегнати от изборите през 2024 г. и действията на Конгреса.

Друга изпълнителна заповед, издадена през февруари 2024 г., е ЕО 14117 за предотвратяване на достъпа до групови чувствителни лични данни на американците и данни, свързани с правителството на Съединените щати, от страни, пораждащи загриженост, която беше придружена от ANPRM, издадено от DOJ. ЕО отбелязва, че засегнатите държави могат да анализират и манипулират лични данни, използвайки напреднали технологии като AI, за да подобрят способността си да идентифицират „потенциални стратегически предимства пред Съединените щати... като по този начин подобрява способността им да използват основните данни и изостря заплахите за националната сигурност и външната политика.“

Отчасти поради повишените рискове за данните, породени от използването на AI от страните, предизвикващи безпокойство, ЕО 14117 нарежда на Министерството на правосъдието да издаде нови разпоредби за ограничаване на прехвърлянето на чувствителни данни към страни, предизвикващи загриженост, като разпоредбите ще се прилагат за определени транзакции на посредници на данни, споразумения с доставчици, инвестиционни споразумения и трудови договори.

PR и регулация на ИИ

Тъй като нашата професия следва принципите на саморегулацията, професионалните общности по света и в България реагираха бързо и създадоха принципи за използване на ИИ. През ноември 2023 г. бяха приети (Варшавски принципи за използването на изкуствен интелект в PR). Българската асоциация на PR агенциите също се присъединява към тях. Тези принципи до голяма степен се отнасят и до спазването на Етичните стандарти на професията – отделна голяма тема, която преминава през промени с появата и развитието на изкуствения интелект. Все пак необходимо е да се обърне внимание на Варшавските принципи за използването на изкуствен интелект в PR, приети и от Българската асоциация на PR агенциите през ноември 2023 г.

„Варшавски принципи за използването на изкуствен интелект в PR

Приети от асоциациите – членове на ICCO Варшава, октомври 2023

Въведение

Специалистите по PR и комуникации в агенциите все повече използват техники и технологии, свързани с изкуствен интелект (AI) с цел да подобрят работата си и да постигнат по-въздействащи резултати. Именно поради факта, че изкуственият интелект получава все по-широко разпространение в PR индустрията, е важно да се установят правила и насоки, които да гарантират етичното и отговорно му използване.

Тези насоки дават на професионалистите в PR необходимите познания за ориентация в сложната област на изкуствения интелект, като същевременно продължават да спазват етичните стандарти, да зачитат поверителността на данните, авторските права и да пазят конфиденциалността в отношенията с клиентите.

Придържайки се към принципите, PR агенциите могат ефективно да използват изкуствения интелект за предоставяне на стратегически консултации, създаване на разнообразно съдържание, управление на комуникации при кризи и усъвършенстване на добрите и базирани на доверие отношения с журналисти и други заинтересовани страни.

За целите на настоящите принципи, създаденото от изкуствен интелект (AI) съдържание се отнася до съдържание или резултати, които са генерирани изцяло от платформи без пряка човешка намеса в процеса.

Асистираното от изкуствен интелект (AI) съдържание се отнася до процеси, решения или съдържание, при което той играе поддържаща или допълваща роля, като често подобрява или информира човешките решения или усилия, но не ги замества изцяло.

Базирано на изкуствен интелект (AI) съдържание се отнася до всяко използване на такъв, включително и на генеративен изкуствен интелект.

Варшавските принципи

1. Прозрачност, разкриване и автентичност

Професионалистите в PR трябва да действат прозрачно и да обявяват, когато е използван генеративен изкуствен интелект за създаване на съдържание, което може да представлява заплаха от изкривяване на възприятията на обществото за реалността. Разкриването на подобна информация е от съществена важност, особено във време на фалшиви новини и дезинформация.

Примери:

- – Обявете недвусмислено кога се използва генеративен изкуствен интелект за създаване на реалистично съдържание, за да се избегне погрешно разбиране и да се поддържа прозрачността като етична ценност.

- – Уведомявайте ясно потребителите кога си взаимодействат с чатбот, а не с човек.
- – Информирайте клиентите кога и как изкуственият интелект ще бъде използван в PR кампания.
- – Разбирайте ограниченията и субективността на технологията и как те биха могли да повлияят върху взимането на решения.
- – Сътрудничете с асоциации, управителни органи и изследователски организации, които работят в сферата на изкуствения интелект, за да гарантирате, че технологията се използва по начини, които са в съответствие с етичните и професионални стандарти.

2. Точност, проверка на фактите и борба с дезинформацията

Професионалистите в PR трябва да гарантират, че базираното на изкуствен интелект съдържание е точно, надеждно и е направена проверка на фактите преди неговото разпространение. Използването на инструменти за проверка на факти и разкриване на дезинформация и неточна информация се насърчава, като при това е важно да се има предвид, че много публично достъпни инструменти за генеративен изкуствен интелект достатъчно често предоставят неточна информация, поради което трябва да се проверяват фактите и в източници извън тях. Предвид потенциала на тази технология да създава и разпръсква дезинформация бързо, PR специалистите трябва да бъдат особено внимателни и да не допускат нейното непреднамерено или умишлено разпространение.

Примери:

- – Потвърдете точността на информацията, данните и анализа, преди да ги включите в материали за клиентите, медиите и социалните мрежи.
- – Сверявайте информацията с навременни и достоверни източници за потвърждаване на автентичността и прецизността.
- – Уверете се, че платформите за превод, базирани на изкуствен интелект, предават точно предвиденото значение, правейки проверка с хора, владеещи езика на високо ниво.
- – Уверете се, че инструментите за изкуствен интелект, предназначени да разширят обхвата на съдържанието, не увеличават по невнимание дезинформацията или насърчават разпространението на подвеждащи наративи.

3. Поверителност, защита на данните и отговорно споделяне

Професионалистите в PR трябва да боравят с потребителски данни и предназначена за клиенти информация изключително внимателно и да спазват разпоредбите за защита на тези данни. Те носят отговорността да споделят проверено и неподвеждащо съдържание.

Примери:

- – Уверете се, че платформите и алгоритмите за медиен мониторинг зачитат правата за поверителност и се въздържат от достъп или съхраняване на лична информация.
- – При работата по стратегически PR кампании, агрегирайте информацията от клиента и я правете анонимна. Не използвайте лична, защитена или чувствителна клиентска информация за обучение на публични платформи, базирани на изкуствен интелект.
- – Защитавайте поверителността на отделни личности, чиито поведение и нагласи биват анализирани, като гарантирате, че техните данни не са свързани с тяхната самоличност.

4. Разкриване на пристрастия, ограничаване и приобщаване

Професионалистите в PR трябва активно да идентифицират и адресират възможни пристрастия, които могат да възникнат от базирано на изкуствен интелект съдържание и да работят за използването му за повече приобщаващи кампании. Важно е да се използват и разнообразни възможности за обучение на изкуствения интелект, за да се осигури приобщаване.

Примери:

- – Оценявайте асистиранияте от изкуствен интелект материали за медиите, така че да се идентифицират и коригират всички потенциални пристрастия в текста или в езика.
- – Редовно проверявайте алгоритмите, за да сте сигурни, че няма стереотипи и политически или идеологически предразсъдъци в създаваното съдържание.
- – Използвайте човешка преценка, за да изберете изображения, думи и видеоклипове от съдържанието, създадено генеративен изкуствен интелект.
- – Постоянно наблюдавайте и оценявайте алгоритмите на изкуствения интелект, за да сведете до минимум пристрастията при избора на инфлуенсъри, като така гарантирате справедливо представяне и разнообразие.

5. Интелектуална собственост, авторски права и медийна грамотност

Професионалистите в PR трябва да спазват законите за авторското право и правата върху интелектуалната собственост, когато използват изкуствен интелект във всичките му форми. Те трябва да насърчават повишаването на медийната грамотност по отношение на базираното на изкуствен интелект съдържание и на фалшивите новини.

Примери:

– Прочетете правилата и условията на използваните платформи за изкуствен интелект, за да разберете кои са изходните им обучителни материали, IP адреси, ангажиментите за спазване на авторските права и други политики.

- – Потвърдете, че създадените от изкуствен интелект изображения или видеоклипове не нарушават защитени с авторски права материали и осигурете необходимите разрешения за използването им.
- – Проверявайте създаденото от изкуствен интелект съдържание, за да се уверите, че то не представлява плагиатство и не нарушава законите на авторското право.
- – Гарантирайте, че алгоритмите за управление на съдържание отговарят на правилата за честна употреба и не нарушават авторските права.

6. Контрол от човек, намеса и сътрудничество

Професионалистите в PR винаги трябва да предвиждат контрол от специалист и специализирана намеса в процеса на създаване на съдържание, базирано на изкуствен интелект, а също и да си сътрудничат с експерти в областта за по-добри прозрения и управление на процеса.

Примери:

- – Ангажирайте специалисти да прегледат и валидират стратегическите решения, позиции и послания преди разпространението им – особено в кризисна ситуация.
- – Споделяйте позиции на професионалисти, техните експертни познания в мнения, за да гарантирате точност и релевантност в работата.
- – Включвайте специалисти да прегледат и адаптират всички материали, предназначени за медиите, които са базирани на изкуствен интелект.

7. Съответствие с контекста, адаптация и персонализация

Професионалистите в PR трябва да са наясно с контекста и да преценяват доколко създаденото от изкуствен интелект съдържание е уместно за различните канали и целеви аудитории, а също и да изследват и развиват потенциала на изкуствения интелект за повече и по-добра персонализация.

Примери:

- – Персонализирайте всяко съдържание, създадено от изкуствен интелект, за да съответства на тоналността, стилистиката и специфичните изисквания на различните социални медии и други канали.
- – Преглеждайте и адаптирайте съдържанието, базирано на изкуствен интелект, за да посрещнете предпочитанията и очакванията на различните аудитории.
- – Приспособявайте съдържанието, базирано на изкуствен интелект, така че да бъдат зачетени културните и социални нюанси и специфична чувствителност, когато става въпрос за комуникация на международните пазари.

8. Отговорна автоматизация и ефективност

Професионалистите в PR трябва да използват изкуствения интелект, за да автоматизират повтарящи се задачи и да подобрят ефективността, без да правят компромис с етичните стандарти и професионалния опит.

Примери:

- – Използвайте платформи и инструменти за изкуствен интелект, за да автоматизирате медийните мониторинги и анализи, като така дадете възможност на PR специалистите да се концентрират върху разработването на стратегии и взимането на решения.
- – Използвайте алгоритми за създаване на календари със съдържание и времеви планове, като оптимизирате работния процес и разпределението на ресурсите.
- – Включвайте изкуствен интелект за създаване на варианти на съдържание от одобрени изходни материали, стига конфиденциалната информация да не се въвежда в платформата.

9. Постоянен мониторинг, оценка и обратна връзка

Професионалистите в PR трябва редовно да наблюдават и оценяват представянето и ефекта на базираното на изкуствен интелект съдържание и да дават възможности за обратна връзка, където заинтересованите страни могат да изявяват евентуални свои притеснения.

Примери:

- – Оценявайте непрекъснато прецизността и ефективността на базирания на изкуствен интелект анализ на настроенията, за да се уверите, че са в пълно съответствие с интерпретацията, дадена от човек.

- – Наблюдавайте ангажираността и реакцията към асистирания от изкуствен интелект материали за медиите, за да измерите тяхната ефективност и да прецизирате бъдещите си стратегии.

- – Непрекъснато оценявайте асистирания от изкуствен интелект визуално и текстово съдържание за обратна връзка от публиката.

10. Етично професионално развитие, образование и подкрепа за изкуствения интелект

Професионалистите в PR трябва да поддържат непрекъснато учене и професионално развитие, да бъдат информирани за развитието на изкуствения интелект и за етичните съображения, свързани с него. Те са отговорни за осигуряването на подкрепа за етичното използване на изкуствения интелект в съществуващата информационна среда.

Примери:

- – Създавайте образователни и дискуссионни форуми във вашите агенции и екипи, така че специалистите във всички етапи от кариерното им развитие да разбират и да могат да използват възможностите на изкуствения интелект.

- – Участвайте в тренинг програми и уъркшопи, фокусирани върху етичната употреба на изкуствения интелект, разбирайте предубежденията и смекчавайте етичните трудности.

- – Участвайте в браншови форуми, конференции и дискусии за обмен на знания, споделяйте добрите практики и насърчавайте етичното използване на изкуствения интелект в PR сектора“ (Варшавски принципи... 2024).

Заклучение

Представените Варшавски принципи за използването на изкуствен интелект в ПР подчертават значението на прозрачността, точността, защитата на конфиденциалността, разкриването на предубеждения, спазването на правилата на интелектуалната собственост, контрол от хората, разбирането на контекста, отговорната автоматизация, непрекъснатото наблюдение и професионалното развитие, като предоставят и рамка за разбиране на предизвикателствата и възможностите на изкуствения интелект.

Спазването на тези принципи гарантира, че PR агенциите ще използват изкуствения интелект ефективно, без да причинява вреда или да нарушават права на човека, авторските права, конфиденциалността или дейностите по отношение на търговските марки. От съществена важност е и професионалистите да осигуряват силна защита срещу дезинформацията, запазвайки интегритета и доверието към комуникациите и PR в дигиталната ера.

Колкото и мощен инструмент да е изкуственият интелект, той трябва да допълва, а не да замества PR специалистите и техния опит, преценка и креативност. Той ще продължи да се разраства, така че адаптивността и бдителността са жизненоважни при взаимодействието с бързо развиващите се технологии.

ЛИТЕРАТУРА// BIBLIOGRAPHY

Българска асоциация на ПР агенциите, https://bapra.bg/wp-content/uploads/2023/11/BAPRA_principles-ethics-AI_01112023.pdf, 16 август 2024 г.

Варшавски принципи за използването на изкуствен интелект в ПР, https://bapra.bg/wp-content/uploads/2023/11/BAPRA_principles-ethics-AI_01112023.pdf, 12 октомври 2024 г.

Законодателен акт за изкуствения интелект: ЕП приема ключов закон, март 2024 г., <https://www.europarl.europa.eu/news/bg/press-room/20240308IPR19015/zakonodatelen-akt-za-izkustveniia-intelekt-ep-priema-kliuchov-zakon>, 12 юли 2024 г.

EXISTING AND PROPOSED FEDERAL AI REGULATION IN THE UNITED STATES, АП-РИЛ 2024 Г.,

<https://www.morganlewis.com/pubs/2024/04/existing-and-proposed-federal-ai-regulation-in-the-united-states>, 12 юли 2024 г.

Myers, Cayce. Artificial Intelligence Regulation, May 2023, Institute for Public Relations, <https://instituteforpr.org/deconstructing-artificial-intelligence-regulation/>, 15 август 2024 г.